

College van procureurs-generaal

Parket-Generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 (0)88 699 1100
telefax +31 (0)88 699 0164

De heer A.B. Hofstede

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Bestuurlijke en Juridische zaken
C. Nortier
088 699
3 februari 2014
PaG/BJZ/45289
4
Beslissing op bezwaar inz. Wob-verzoek over arrestatie
Baybasin in 1995

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte heer Hofstede,

Op 2 december 2013 ontving het College van procureurs-generaal (hierna: het College) uw bezwaarschrift in een Wob-procedure. Uw bezwaar richtte zich tegen de beslissing van de plaatsvervangend (plv.) hoofdofficier van justitie van het arrondissementsparket Zeeland-West-Brabant van 29 oktober 2013. In deze beslissing heeft de plv. hoofdofficier van justitie u kenbaar gemaakt niet over de door u gevraagde informatie te beschikken met betrekking tot de arrestatie van de heer Baybasin op 24 december 1995. De inventarisatie van documenten die onder uw openbaarmakingsverzoek zouden kunnen vallen, had dan ook niets opgeleverd. Ten overvloede meldde de plv. hoofdofficier van justitie dat hem tijdens de inventarisatie wel was gebleken dat dat zich mogelijk relevante stukken zouden kunnen bevinden bij een archief te Kampen.

Bezwaargronden:

U heeft tegen deze beslissing bezwaar gemaakt bij brief van 28 november 2013. Per machtiging heeft u de heer Hüseyin Baybasin toegevoegd als verzoeker. De bezwaargronden waren kort gezegd:

- 1) De uitzonderingsgronden van de art. 10 en 11 Wob zijn kennelijk door de plv. hoofdofficier van justitie gewogen bij het nemen van diens beslissing. Dit maakt dat het bestuursorgaan in bezwaar zich niet opnieuw op deze uitzonderingsgronden kan beroepen.
- 2) Uit de beslissing in primo volgt dat er relevante stukken moeten zijn.
- 3) De inventarisatie van de hoofdofficier van justitie heeft zich beperkt tot het parket Zeeland-West-Brabant. Het bestuursorgaan had uw verzoek moeten doorzenden conform de doorzendplicht ex art. 4 Wob.
- 4) De minister zou er zorg voor moeten dragen dat de relevante documenten die zich in het archief in Kampen bevinden, weer beschikbaar komen.

Daarnaast noemde u een aantal belangen, zowel persoonlijke als algemene belangen, die openbaarmaking van de gevraagde informatie op grond van de Wob zouden rechtvaardigen.

Tot slot breidde u uw Wob-verzoek uit tot documenten 'die een licht kunnen werpen op de oorzaak die ten grondslag kan liggen aan, en alle daaruit voortvloeiende gevolgen van,

een mogelijk verstoorde juridische dan wel verstoorde diplomatieke casu quo niet-onafhankelijke relatie tussen de Nederlandse en Turkse staten.'

Hoorzitting op 28 januari 2014

Bij brief van 11 januari 2014 heeft u het College laten weten gebruik te willen maken van de mogelijkheid om het bezwaarschrift in een hoorzitting toe te komen lichten. U stelde aanvullende eisen ten aanzien van o.a. de planning van de hoorzitting, de openbaarheid van de zitting, de voertaal van de hoorzitting en het vervoeren van de heer Baybaşın uit de PI naar de hoorzitting. Nadat u van het Parket-Generaal telefonisch de datum van de hoorzitting te horen kreeg, werd u tevens duidelijk dat de heer Baybaşın niet naar de hoorzitting zou kunnen komen. Hiertegen maakte u (procedureel) bezwaar op grond van art. 6:3 Awb bij brief van 24 januari 2014.

Op de hoorzitting van 28 januari 2014 heeft u de bezwaarschriften nader kunnen toelichten. Volledigheidshalve verwijs ik u naar het aangehechte verslag van de hoorzitting (bijlage 1). Uw toevoegingen of aanvullingen op dit verslag kunt u ons toezenden waarna deze aanvullingen worden aangehecht.

Tijdens de hoorzitting heeft u nader toegelicht dat uw informatieverzoek vooral ziet op het openbaar maken van het internationale opsporingsbevel op grond waarvan de heer Baybaşın op 24 december 1995 is aangehouden. U vermoedt dat er ofwel geen Turks internationaal opsporingsbevel was ten tijde van de arrestatie (deze zou later, geantedateerd, aan het dossier zijn toegevoegd), ofwel dat er anderszins een onrechtmatig aanhoudingsbevel aan de arrestatie ten grondslag zou hebben gelegen dat het resultaat was van een 'set-up' tussen de Nederlandse en Turkse autoriteiten om de heer Baybaşın in een val te lokken.

De ambtelijke hoorcommissie heeft u, vooruitlopend op de beslissing op bezwaar door het College, medegedeeld dat, uit een uitgebreide nieuwe zoekslag opnieuw was gebleken dat het Openbaar Ministerie niet over documenten beschikte die onder uw Wob-verzoek vielen, doch dat de door u gevraagde documenten wel waren aangetroffen op het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hierbij is u toegezegd dat uw primaire Wob-verzoek zou worden doorgezonden naar het bestuursdepartement waarna er opnieuw op uw Wob-verzoek zou worden beslist en waarbij tevens de mogelijkheid tot bezwaar voor u behouden zou blijven.

Wettelijk kader

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering, welk belang de Wob vooronderstelt. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid gemaakt worden naar gelang de persoon of de oogmerken van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden betrokken het algemene of publieke belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker. Wanneer deze belangenafweging leidt tot het oordeel dat de gevraagde informatie geheel of gedeeltelijk verstrekt moet worden, betekent dit dat niet alleen de verzoeker, maar iedereen die dat wenst van deze informatie kennis kan nemen.

Art. 4 Wob jo art. 2:3 lid 1 Awb bevat een doorzendverplichting voor geschriften, waaronder verzoeken, "tot behandeling waarvan kennelijk een ander bestuursorgaan bevoegd is".

Beoordeling van uw bezwaarschriften

U heeft feitelijk twee bezwaarschriften ingediend. Een bezwaarschrift tegen de genomen Wob-beslissing van de plv. hoofdofficier van justitie Zeeland-West-Brabant

en een bezwaarschrift ex art. 6:3 Awb tegen de procedurele beperkingen die in uw ogen door het College tijdens de hoorzitting zijn opgelegd.

Beoordeling van uw bezwaarschrift ex art. 6:3 Awb

In uw bezwaarschrift ex art. 6:3 Awb verklaar ik u niet ontvankelijk. Uit art. 6:3 Awb volgt dat een beslissing inzake de procedure ter voorbereiding van een besluit, niet vatbaar is voor bezwaar of beroep, tenzij deze beslissing de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft. U stelde in uw procedurele bezwaar dat de heer Baybaşin in de gelegenheid zou moeten worden gesteld om bij de hoorzitting aanwezig te zijn om een juist begrip te kunnen bieden van het belang van de vrijgeving van de verzochte documenten die toezien op zijn arrestatie. Het College is van oordeel dat de heer Baybaşin weliswaar belanghebbende is in deze procedure, maar dat deze belangen uitsluitend samenhangen met het te nemen besluit tot openbaarmaking van de gevraagde informatie. Art. 6:3 Awb sluit bezwaar en beroep tegen dergelijke belangen nu juist uit. Het College ziet niet in welke andere, - dat wil zeggen niet samenhangend met het te nemen besluit-, rechtstreeks getroffen belangen van de heer Baybaşin in het geding zouden zijn, wanneer hij niet gehoord wordt tijdens deze hoorzitting. Nu u zijn gemachtigde bent in deze procedure, gaat het College er bovendien van uit dat de heer Baybaşin procedurele belangen naar behoren door u kunnen worden behartigd.

Beoordeling van uw bezwaarschrift tegen het primaire besluit van het parket Zeeland-West-Brabant

Ik acht de door u genoemde bezwaren ten aanzien van de beslissing in primo gedeeltelijk gegrond. Ik licht dat per bezwaargrond toe.

1e bezwaargrond: De kennelijk meegewogen uitzonderingsgronden van de art. 10 en 11 Wob bij de beslissing in primo.

Dit bezwaar verklaar ik ongegrond. De genoemde uitzonderingsgronden waren in de beslissing geplaatst onder het kopje 'wettelijk kader' waarbij in het algemeen enkele noties zijn weergegeven over de wijze waarop een Wob-verzoek beoordeeld wordt. Dit rechtvaardigt niet de conclusie dat deze artikelen daadwerkelijk in de beoordeling zijn meegewogen. Er waren immers geen documenten voorhanden die een nadere inhoudelijke beoordeling mogelijk maakten.

2e en 4e bezwaargrond: Uit de beslissing in primo volgt dat er relevante stukken zijn, namelijk in het archief te Kampen. De Minister van Veiligheid en Justitie moet ervoor zorgdragen dat de in dit archief aanwezige documenten beschikbaar moeten blijven.

Dit bezwaar verklaar ik in zoverre gegrond dat een nieuwe zoekslag tijdens de bezwaarfase inderdaad de vindplaats van relevante documenten heeft opgeleverd (zie de beoordeling van uw derde bezwaargrond). De 'mogelijk in het archief aanwezige stukken' waar de plv. hoofdofficier op doelde in zijn beslissing, hadden echter betrekking op documenten uit de strafzaak uit 1997 e.v. van de heer Baybaşin. Zoals reeds is gemeld tijdens de hoorzitting, is men er tijdens de inventarisatie bij parket Zeeland-West-Brabant abusievelijk van uit gegaan dat de door u gevraagde informatie onderdeel uitmaakte van dit strafdossier van de heer Baybaşin, zoals dat in eerste aanleg bij de rechtbank Breda heeft gediend¹. Op basis van deze informatie heeft de griffie van het arrondissement Zeeland-West-Brabant, meer in het algemeen aan de behandelaar van het parket gemeld, dat strafdossiers na verloop van tijd worden overgebracht naar het genoemde archief in Kampen. Het parket is er van uit gegaan dat het strafdossier van de heer Baybaşin zich inmiddels in het archief bevond omdat alle beroepsinstanties in deze strafzaak reeds geruime tijd waren doorlopen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de door u gevraagde informatie deel uitmaakt van een apart uitleveringsdossier uit 1996. Dit dossier ligt *niet* in het archief te Kampen.

¹ uitspraak Rb Breda d.d. 2 februari 2001, ECLI:NL:RBBRE:2001:AA9941

Overigens is het juist voor zover u stelt dat de Minister van Veiligheid en Justitie moet kunnen blijven beschikken over de dossiers in het genoemde archief. Het archief te Kampen is niet een archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. De Wob is ook van toepassing op dossiers in dit archief. Dit laat onverlet dat het openbaar maken van stukken uit strafdossiers waar de rechter een onherroepelijke uitspraak in heeft gedaan, onder de werking kunnen vallen van art. 365 Wetboek van Strafvordering. Ten overvloede meld ik u dat het genoemde strafdossier van de heer Baybaşin zich niet (meer) in dit archief te Kampen bevindt, doch bij het parket van de Hoge Raad, nu de AG van de Hoge Raad zich, zoals u zelf ook aanhaalt, buigt over een herzieningsverzoek.

3e bezwaargrond: de inventarisatie van de plv. hoofdofficier van justitie heeft zich beperkt tot het parket Zeeland-West-Brabant. Het bestuursorgaan had uw verzoek moeten doorzenden.

Een bestuursorgaan kan uitsluitend gehouden zijn een verzoek door te sturen indien hem bekend is geworden dat de gevraagde informatie elders ligt. Gezien de conclusie in primo, namelijk dat de gevraagde informatie in het archief te Kampen lag, maar de Wob niet op die documenten van toepassing was, ligt het in de rede dat de plv. hoofdofficier van justitie uw verzoek niet op basis van art. 4 Wob heeft doorgezonden. Overigens heeft hij u wel nadrukkelijk doorverwezen naar het archief te Kampen, zodat u zich met een nieuw informatieverzoek tot de archiefbeheerder zou kunnen wenden. In zoverre verklaar ik uw derde bezwaar ongegrond.

Dit alles neemt niet weg dat het College in de bezwaarfase opnieuw uitgebreid heeft onderzocht in welke documenten de door u gevraagde informatie vervat stond en onder welk bestuursorgaan deze documenten zich bevonden. Duidelijk is geworden dat de door u genoemde documenten zich moesten bevinden in het uitleveringsdossier van de heer Baybaşin van 1996, en niet in diens strafdossier uit 1997. Hoewel het arrondissementsparket Breda in eerste aanleg bij de uitleveringsprocedure betrokken was (uitspraak van rechtbank Breda d.d.13 maart 1996), is in deze zaak appel ingesteld waarna het dossier meeverhuisde naar de nieuwe appellinstantie. In casu is door de raadsman van de heer Baybaşin direct cassatie bij de Hoge Raad ingesteld, nu op grond van art. 31 Uitleveringswet de Hoge Raad de eerstvolgende beroepsinstantie is na de rechtbank. De Hoge Raad heeft zich in een tweetal arresten over de uitlevering uitgelaten² en daarna het dossier met een advies doorgestuurd aan de Minister van Justitie die door de Hoge Raad beslissingsbevoegd werd geacht in deze uitleveringszaak.

Recent is vastgesteld dat de documenten over de aanhouding van de heer Baybaşin in december 1995, zich op het Ministerie van Veiligheid en Justitie bevinden in het archief van de Afdeling Internationale Rechtshulpverzoeken in Strafzaken (AIRS). Tijdens de hoorzitting is u medegedeeld dat uw informatieverzoek zal worden doorgezonden naar het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Persoonlijke belangen en uitbreiding Wob-verzoek

Voor zover u als bezwaargrond opnieuw de persoonlijke belangen opvoert die u of de heer Baybaşin hebben bij de beoordeling van uw Wob-verzoek, meld ik u nogmaals dat deze belangen worden geacht te zijn opgenomen in een algemeen belang tot openbaarmaking van informatie dat de Wob veronderstelt. Dit bezwaar verklaar ik derhalve ongegrond.

² uitspraken van de Hoge Raad d.d. 15 oktober 1996 en 17 december 1996, resp. ECLI:NL:HR:1996:ZD0602 en ECLI:NL:HR:1996:ZD0547.

Voor zover u in uw bezwaarschrift het eerdere informatieverzoek naar stukken over de aanhouding van de heer Baybaşin uitbreidt met alle documenten die *een licht kunnen werpen op de oorzaak die ten grondslag kan liggen aan, en alle daaruit voortvloeiende gevolgen van, een mogelijk verstoorde juridische dan wel verstoorde diplomatieke casu quo niet-onafhankelijke relatie tussen de Nederlandse en Turkse staten*, verklaar ik u niet ontvankelijk in uw bezwaar. Niet alleen is dit verzoek te onbepaald en gaat het uit van een aanname dat er een verstoorde relatie zou zijn, maar evenmin is in te zien in hoeverre deze uitbreiding rechtstreeks samenhangt met de bestuurlijke aangelegenheid waar uw primaire Wob-verzoek op toezag (en daarmee vatbaar wordt voor bezwaar), namelijk de gang van zaken rond de internationale signalering van de heer Baybaşin in relatie tot diens arrestatie in 1995.

Besluit in bezwaar

Het College verklaart uw bezwaar niet ontvankelijk voor zover u een procedureel beroep doet op grond van art.6:3 Awb en voor zover u het primaire informatieverzoek beoogt uit te breiden met documenten over een andere bestuurlijke aangelegenheid.

Het College besluit dat de primaire beslissing van de plv. hoofdofficier van justitie Zeeland-West-Brabant in stand kan blijven, voor zover deze toeziet op de conclusie dat de gevraagde informatie *niet* onder het Openbaar Ministerie berust. Deze laatste conclusie is in de bezwaarfase wederom bevestigd. Hierbij past het College de motivering van de plv. hoofdofficier aan zoals hierboven beschreven onder het kopje beoordeling van het verzoek in primo. Nu een nieuwe zoekslag heeft uitgewezen dat er bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie documenten zijn gevonden die aan uw verzoek voldoen, besluit het College tot doorgeleiding van uw informatieverzoek in primo naar het bestuursdepartement van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Hier zal alsnog een beslissing in primo worden genomen op uw verzoek. U behoudt daarmee de mogelijkheid om tegen deze nieuwe beoordeling in bezwaar te gaan.

Voor het overige acht ik uw bezwaren niet gegrond.

Naast een verslag van de hoorzitting treft u een aantal in deze beslissing genoemde openbare uitspraken aan van de Hoge Raad die een licht werpen op de uitleveringsprocedure waarin de door u gevraagde informatie aan de orde is gekomen.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Veiligheid en Justitie
namens deze,
het College van procureurs-generaal,
voor deze,
het plv. Hoofd Bestuurlijke en Juridische Zaken,

H. Vreugdenhil

Binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit kan een ieder wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken een beroep schrift indienen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied waarin hij zijn woonplaats heeft.

Het beroepschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat tenminste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden waarop het beroepschrift rust. Daarnaast moet een afschrift van het besluit worden bijgevoegd. Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betaling wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.